

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE privind siguranța alimentelor

Parlamentul României adoptă prezenta lege :

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta lege conține normele de bază, care să permită asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății oamenilor și a intereselor consumatorilor în ceea ce privește alimentele, ținând cont de diversitatea ofertei alimentare, incluzând și produsele tradiționale precum și funcționarea eficientă a pieței interne.

(2) Prezenta lege stabilește principii și responsabilități comune, mijloacele de a asigura o bază științifică solidă, cerințe și proceduri organizatorice eficiente pentru a susține luarea celor mai potrivite decizii în domeniul siguranței alimentelor și a nutrețurilor.

(3) Având în vedere prevederile alin. (1), prezenta lege stabilește principiile generale care se aplică alimentelor și nutrețurilor în general și siguranței acestora în special.

(4) Prezenta lege stabilește proceduri cu privire la problemele care au un impact direct sau indirect asupra siguranței alimentelor și a nutrețurilor.

(5) Prevederile prezentei legi se aplică la toate etapele producției, prelucrării, distribuției și comercializării alimentelor și nutrețurilor, cu excepția producției primare pentru uz particular casnic ori preparării, manipulării sau depozitării alimentelor destinate consumului casnic.

Art. 2. - (1) În sensul prezentei legi, prin aliment se înțelege orice substanță sau produs, procesat integral, parțial sau neprocesat, destinat consumului uman sau preconizat a fi destinat consumului uman.

(2) În noțiunea de "aliment" se includ și băuturile, guma de mestecat și orice altă substanță, inclusiv apa, încorporată intenționat în alimente în timpul producerii, pregătirii sau tratării acestora.

(3) În noțiunea de "aliment" nu se includ :

- a) nutrețurile;
- b) animalele vii, în afara cazului în care acestea sunt destinate a fi procesate în vederea punerii pe piață a produselor destinate consumului uman;
- c) plantele înaintea recoltării;
- d) produsele medicinale;
- e) produsele cosmetice;
- f) tutunul și produsele din tutun;

- g) substanțele narcotice și psihotrope;
- h) reziduurile și contaminanții.

Art. 3. - În înțelesul prezentei legi, următorii termeni se definesc astfel:

a) *legislație în domeniul alimentelor* - actele normative care reglementează alimentele, în general, și siguranța alimentelor, în special, și se aplică în toate etapele producției, procesării și distribuției alimentelor, precum și nutrețurilor destinate sau date animalelor destinate pentru producția de alimente;

b) *activitate în domeniul alimentară* - orice activitate corelată cu orice stadiu de producție, procesare și distribuție a alimentelor;

c) *operator din industria alimentară* - persoana fizică sau juridică obligată să asigure, în cadrul activității în domeniul alimentară pe care o realizează, conformitatea cu prevederile prezentei legi;

d) *nutreț* - orice substanță sau produs, inclusiv aditivii, procesată total, parțial sau neprocesată, destinată alimentației animalelor pe cale orală.

e) *activitate din domeniul nutrețurilor* - orice activitate care realizează operațiuni de producție, procesare, depozitare, transport sau distribuție a nutrețurilor, inclusiv activitatea oricărui producător agricol care produce, procesează sau depozitează nutrețuri pentru hrana animalelor din exploatarea proprie;

f) *operator din industria nutrețurilor* - persoana fizică sau juridică care trebuie să asigure conformitatea activității în domeniul nutrețurilor pe care o realizează cu prevederile prezentei legi;

g) *comerț cu amănuntul* - manipularea și/sau procesarea alimentelor și depozitarea acestora la punctul de vânzare sau de livrare către consumatorul final, inclusiv terminalele de distribuție, operațiunile de furnizare de alimente și servicii, cantinele fabricilor, restaurante și alte operațiuni similare de servicii alimentare, magazine, centre de distribuție pentru supermarket-uri, piețe de vânzare en gros;

h) *punere pe piață* - deținerea de alimente sau nutrețuri în vederea vânzării, inclusiv oferirea spre vânzare sau orice alte forme de transfer, gratuit sau nu, precum și vânzarea, distribuția și alte forme de transfer propriu-zise;

i) *risc* - probabilitatea apariției unui efect nociv pentru sănătate, precum și severitatea acestui efect, ca urmare a expunerii la un pericol;

j) *analiza riscului* - un proces care cuprinde trei componente intercorelate: evaluarea riscurilor, managementul riscurilor și comunicarea riscurilor;

k) *evaluarea riscului* - un proces științific care este format din patru etape, și anume: identificarea pericolului (hazardului), caracterizarea pericolului, evaluarea expunerii și caracterizarea riscului;

l) *managementul riscurilor* - procesul, distinct de evaluarea riscului, constând din aprecierea diferitelor politici posibile, în consultare cu părțile interesate, ținând cont de evaluarea riscului și de alți factori posibili și, dacă se impune, de selectare a măsurilor adecvate de prevenție și control.

m) *comunicarea riscului* - schimbul interactiv de informații și opinii, pe parcursul derulării analizei riscului, cu privire la pericole și riscuri, la factorii corelați riscurilor și la percepția riscului, dintre evaluatorii riscului, managerii riscului, consumatori, operatorii din industria alimentară și din industria nutrețurilor, mediile

universitare și alte părți interesate, incluzând explicarea rezultatelor evaluării riscului și a bazei deciziilor de management a riscului;

n) *pericol* – o caracteristică biologică, chimică sau fizică, sau o condiție, prezentă în alimente sau nutrețuri cu potențialul de a cauza un efect nociv pentru sănătate;

o) *trasabilitate* - posibilitatea identificării și urmăririi de-a lungul tuturor fazelor de producție, procesare și distribuție a unui aliment, nutreț, animal destinat pentru producția de alimente sau substanța care urmează sau care poate fi încorporată într-un aliment sau nutreț;

p) *etapele producției, procesării și distribuției* - toate etapele de la importul și producția primară a unui aliment până la depozitarea, transportul, vânzarea sau furnizarea către consumatorul final, inclusiv, și unde este cazul importul, producția, prelucrarea, depozitarea, transportul, distribuția, vânzarea și livrarea nutrețurilor.

r) *producția primară* - creșterea animalelor sau cultivarea plantelor, inclusiv recoltarea, mulgerea și producția de animale înainte de abatorizare. Include de asemenea activități de vânatoare și pescuit, precum și culegerea fructelor de pădure;

s) *consumatorul final* - ultimul consumator al unui produs alimentar, persoană fizică sau un grup de persoane fizice, care nu utilizează produsul alimentar în cadrul unei operații ale unei activități în domeniul alimentar.

CAPITOLUL II

Legislația în domeniul alimentelor

Secțiunea 1

Domeniu de aplicare

Art. 4. - (1) Prevederile legislației în domeniul alimentelor se aplică la toate etapele producției, procesării și distribuției alimentelor sau nutrețurilor destinate sau date animalelor destinate pentru producția de alimente.

(2) Principiile generale prevăzute la art. 5 – 10 formează cadrul general, care trebuie să fie respectat prin măsurile care se vor lua.

(3) Principiile și procedurile în vigoare privind legislația din domeniul alimentelor vor fi adaptate în cel mai scurt termen, dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2007, în vederea asigurării conformării cu principiile prevăzute la art. 5 – 10.

(4) Până la data de 1 ianuarie 2007 și prin excepție de la prevederile alin. (2), legislația în vigoare se aplică în conformitate cu principiile prevăzute la art. 5 – 10.

(5) În baza prezentei legi se va elabora legislația specifică în domeniul alimentelor și nutrețurilor.

Secțiunea a 2-a

Principii generale

Art. 5. - (1) Legislația în domeniul alimentelor urmărește unul sau mai multe obiective generale ale protecției vieții și sănătății umane, a intereselor consumatorilor, folosirea de practici corecte în comerțul cu alimente, având în

vedere, atunci când este cazul, protecția sănătății și bunăstării animalelor, a sănătății plantelor și a mediului înconjurător.

(2) Legislația în domeniul alimentelor urmărește realizarea liberei circulații a alimentelor și nutrețurilor fabricate și comercializate în conformitate cu principiile și cerințele generale prevăzute în acest capitol.

(3) La elaborarea sau adaptarea legislației în domeniul alimentelor vor fi luate în considerare standardele internaționale existente sau în stadiul de a fi adoptate, în afara cazurilor în care aceste standarde sau elementele vizate de aceste standarde nu vor constitui un mijloc eficient sau adecvat în realizarea obiectivelor acestei legislații, sau dacă există o motivație științifică, sau în cazul în care acestea pot determina un nivel de protecție diferit de cel stabilit ca adecvat la nivel comunitar.

Art.6. - (1) În vederea realizării obiectivului general, care vizează asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății și vieții oamenilor, legislația în domeniul alimentelor se bazează pe analiza riscurilor, în afara cazului în care această abordare nu este adecvată circumstanțelor sau naturii măsurii.

(2) Evaluarea riscurilor este bazată pe informațiile științifice disponibile și este realizată în mod independent, obiectiv și transparent.

(3) Managementul riscurilor ia în considerare rezultatele evaluării riscurilor și opiniile Agenției Române pentru Siguranța Alimentelor, alți factori relevanți pentru managementul riscurilor și principiul precauției.

Art. 7. - (1) În cazurile specifice, când, în urma evaluării informațiilor existente, este identificată posibilitatea efectelor dăunătoare asupra sănătății, dar subzistă o incertitudine științifică, pot fi adoptate măsuri provizorii de management al riscului, necesare pentru asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății, până la colectarea altor informații științifice în vederea unei evaluări mai complete a riscului.

(2) Măsurile adoptate în baza prevederilor alin.(1) vor fi proporționale cu posibilele efecte ale riscului și nu vor restricționa comerțul cu alimente mai mult decât este necesar pentru asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății, cu luarea în calcul a posibilităților tehnice și economice și a altor factori relevanți.

(3) Măsurile adoptate în baza prevederilor alin. (1) sunt reexamine în cadrul unei perioade rezonabile de timp, care depinde de natura riscului identificat pentru viață sau sănătate, precum și de tipul informațiilor științifice necesare pentru clarificarea incertitudinii științifice și pentru realizarea unei evaluări mai complete a riscului.

Art.8. - Legislația în domeniul alimentelor urmărește să protejeze interesele consumatorilor și să le furnizeze informațiile necesare pentru a alege în cunoștință de cauză alimentele pe care le consumă, și vizează prevenirea:

- a) practicilor frauduloase sau înșelătoare;
- b) falsificării alimentelor;
- c) oricărui practici care pot să inducă în eroare consumatorul.

Secțiunea a 3-a
Principii de realizare a transparenței

Art. 9. - Elaborarea, evaluarea și modificarea legislației în domeniul alimentelor trebuie să se realizeze în cadrul unui proces deschis și transparent de consultare a publicului, direct sau prin intermediul organizațiilor reprezentative, cu excepția cazurilor în care urgența soluționării nu permite realizarea acestei acțiuni.

Art. 10. - În cazurile în care există motive de suspiciune cu privire la existența unui risc pentru sănătatea umană sau animală, determinat de un aliment sau nutreț, în funcție de natura, gravitatea și aria de cuprindere a acestui risc, autoritățile publice competente în domeniu iau măsurile necesare în vederea informării populației cu privire la natura riscului, prin identificarea cât mai exactă a alimentului sau nutrețului respectiv, sau tipului de aliment sau nutreț, a riscului pe îl poate prezenta și a măsurilor care se vor lua în vederea prevenirii, reducerii sau eliminării aceluși risc.

Secțiunea a 4-a
Obligații generale privind comerțul cu alimente

Art.11. - Alimentele și nutrețurile importate trebuie să fie în conformitate cu cerințele legislației în domeniul alimentelor sau cu cele prevăzute în acordurile încheiate între România și țara exportatoare.

Art.12. - (1) Alimentele și nutrețurile care se exportă sau re-exportă trebuie să fie în conformitate cu cerințele legislației în domeniul alimentelor, în afara cazurilor în care se dispune altfel de autoritățile competente din țara importatoare sau de legislația în vigoare din țara importatoare.

(2) În alte situații, în afara cazurilor în care alimentele sunt dăunătoare pentru sănătate sau nutrețurile nu sunt sigure, acestea pot fi exportate sau re-exportate numai în cazul în care autoritățile competente din țara de destinație au fost de acord în mod expres, după ce au beneficiat de toate informațiile privitoare la motivele și situațiile pentru care alimentele sau nutrețurile nu pot fi puse pe piață.

(3) În cazul în care se aplică prevederile unui acord bilateral încheiat între România și alt stat, alimentele și nutrețurile exportate din România trebuie să fie în conformitate cu prevederile acestuia.

Art. 13. - Autoritățile competente trebuie:

a) să contribuie la elaborarea de norme tehnice pentru alimente și nutrețuri și la elaborarea de norme sanitare și fitosanitare;

b) să promoveze coordonarea activităților privind normele specifice alimentelor și nutrețurilor adoptate de organizațiile guvernamentale și nonguvernamentale;

c) să contribuie, în cazul în care este nevoie, la încheierea de acorduri cu privire la recunoașterea echivalenței măsurilor specifice privind alimentele și nutrețurile;

d) să acorde o atenție deosebită problemelor specifice de dezvoltare, finanțare și comerciale ale țărilor în curs de dezvoltare, pentru a se asigura că normele

internaționale nu creează obstacole care nu sunt necesare pentru realizarea de exporturi din aceste țări;

e) să promoveze corespondența între normele tehnice internaționale și legislația alimentară, astfel încât nivelul înalt de protecție să nu fie diminuat.

Secțiunea a 5-a

Cerințe generale

Art.14. - Pentru asigurarea siguranței alimentelor, se vor respecta următoarele cerințe:

a) alimentele nu trebuie puse pe piață dacă nu sunt sigure ;

b) alimentele sunt considerate a nu fi sigure dacă sunt:

- dăunătoare pentru sănătate;

- inadecvate consumului uman ;

c) pentru a determina dacă un aliment nu este sigur, se va ține seama de:

- condițiile normale de utilizare a alimentelor de către consumator la fiecare etapă a producției, procesării și distribuției; și

- informațiile furnizate consumatorului, inclusiv informațiile de pe etichetă, sau alte informații generale puse la dispoziția consumatorului privind evitarea efectelor dăunătoare sănătății personale determinate de un anumit aliment sau categorie de alimente ;

d) pentru a stabili dacă un aliment este dăunător pentru sănătate, trebuie avute în vedere :

- nu doar efectele probabile imediate și/sau pe termen scurt și/ sau pe termen lung ale aceluși aliment asupra sănătății persoanei care îl consumă, ci și efectele asupra generațiilor viitoare;

- posibilele efecte toxice cumulate;

- sensibilitatea asupra sănătății unei anumite categorii de consumatori ;

e) pentru a determina dacă un aliment este sau nu inadecvat pentru consumul uman, trebuie să se analizeze dacă alimentul este inacceptabil pentru consumul uman în conformitate cu destinația sa, din punct de vedere al contaminării determinate de factori externi sau nu, de putrefacție, deteriorare sau degradare ;

f) în cazul în care un aliment nesigur face parte dintr-un lot sau transport de alimente din aceeași clasă sau cu aceeași descriere se va presupune că toate alimentele din respectivul lot sau transport sunt nesigure, în afara cazului în care, în urma unei evaluări detaliate, nu se descoperă nici o dovadă care să indice că și restul lotului/transportului este nesigur ;

g) conformitatea unui aliment cu prevederile specifice aplicabile aceluși aliment nu va împiedica autoritățile competente să ia măsurile necesare în vederea impunerii de restricții la punerea pe piață sau în vederea retragerii acestuia de pe piață, în cazul în care există motive care arată că alimentele nu sunt sigure, deși aparent acestea sunt conforme.

Art. 15. - Pentru asigurarea siguranței nutrețurilor se vor respecta următoarele cerințe:

a) nutrețurile nu vor fi puse pe piață sau folosite la hrana animalelor destinate pentru producția de alimente decât dacă sunt sigure;

b) având în vedere destinația lor, nutrețurile sunt considerate nesigure dacă :

- au un efect dăunător pentru sănătatea oamenilor sau animalelor;

- fac alimentele derivate din animalele destinate pentru producția de alimente nesigure pentru consumul uman;

c) în cazul în care nutrețurile care au fost identificate ca fiind nesatisfăcătoare din punctul de vedere al cerințelor privind siguranța acestora fac parte dintr-un lot sau transport de nutrețuri din aceeași clasă sau care au aceeași descriere, se presupune că toate nutrețurile din lot sau transport sunt afectate, în afara cazului în care, în urma realizării unei evaluări detaliate, nu se obțin dovezi care arată că restul lotului sau transportului nu satisface cerințele de siguranță a nutrețului;

d) conformitatea nutrețurilor cu prevederile specifice aplicabile acestora nu va împiedica autoritățile competente să ia măsurile necesare pentru impunerea de restricții la punerea pe piață sau în vederea retragerii acestora de pe piață, în cazul în care există suspiciuni care arată că nutrețurile nu sunt sigure, cu toate că sunt conforme cu prevederile specifice.

Art. 16. - Etichetarea, publicitatea și prezentarea alimentelor și nutrețurilor, inclusiv forma, aspectul sau ambalajul, materialele utilizate pentru ambalaj, modul de prezentare și cadrul în care sunt dispuse, precum și informațiile difuzate prin orice mijloc, nu trebuie să inducă în eroare consumatorul.

Art. 17. - (1) Operatorii din industria alimentară și din industria nutrețurilor, în toate etapele producției, procesării și distribuției realizate în cadrul activității proprii, trebuie să ia măsurile necesare ca alimentele și nutrețurile să îndeplinească cerințele legislației în domeniul alimentelor și să verifice dacă aceste cerințe sunt realizate;

(2) Autoritățile competente trebuie să asigure aplicarea legislației în domeniul alimentelor. Acestea controlează și verifică respectarea legislației în domeniul alimentelor de către operatorii din industria alimentară și industria nutrețurilor în toate etapele producției, procesării și distribuției. În acest scop, autoritățile competente trebuie să mențină un sistem de control oficial și alte activități necesare, în funcție de situație, inclusiv activități de comunicare publică cu privire la siguranța și riscurile alimentelor și nutrețurilor, de supraveghere a siguranței alimentelor și alte activități de control care să acopere toate etapele producției, procesării și distribuției.

(3) Măsurile și sancțiunile care se aplică în cazul încălcării prevederilor legislației privind alimentele și nutrețurile se stabilesc în condițiile legii. Măsurile și sancțiunile trebuie să fie eficiente, proporționale și descurajatoare.

Art. 18. - (1) Trasabilitatea alimentelor, nutrețurilor, animalelor destinate pentru producția de alimente și a oricăror alte substanțe destinate sau preconizate a fi destinate încorporării în alimente sau în nutrețuri, trebuie să fie stabilită în toate etapele producției, procesării și distribuției;

(2) Operatorii din industria alimentară și din industria nutrețurilor trebuie să fie capabili să identifice orice persoană care i-a furnizat un aliment sau un nutreț, un animal destinat pentru producția de alimente sau orice substanță destinată sau preconizată a fi încorporată într-un aliment sau nutreț. În acest scop, operatorii

trebuie să dispună de sisteme și de proceduri care să le permită ca, la solicitarea autorităților competente, să pună la dispoziție aceste informații.

(3) Operatorii din industria alimentară și din industria nutrețurilor trebuie să dispună de sisteme și de proceduri pentru identificarea altor activități cărora le sunt destinate produsele lor. Aceste informații vor fi puse la dispoziția autorităților competente, la cererea acestora;

(4) Alimentele sau nutrețurile care sunt puse pe piață sau care sunt preconizate a fi puse pe piață trebuie să fie etichetate sau identificate într-un mod adecvat, pentru a facilita trasabilitatea, prin intermediul documentației sau informațiilor, în conformitate cu cerințele și cu prevederile specifice.

Art. 19. – (1) În cazul în care un operator din industria alimentară consideră sau are motive să creadă că un aliment pe care l-a importat, produs, procesat, fabricat sau distribuit nu este în conformitate cu cerințele privind siguranța alimentelor, va retrage imediat alimentul respectiv de pe piață, dacă acesta nu se mai găsește sub controlul direct al primului operator din industria alimentară, și va informa autoritățile competente. În cazul în care produsul a ajuns la consumator, acesta trebuie să fie informat în mod eficient și exact de către operator privind motivele retragerii alimentului de pe piață și, dacă este necesar, va prelua de la acesta alimentele deja furnizate, atunci când alte măsuri nu sunt suficiente în vederea asigurării unui nivel înalt de protecție a sănătății.

(2) Orice operator din industria alimentară care desfășoară activități de comerț cu amănuntul sau de distribuție care nu afectează ambalarea, etichetarea, siguranța sau integritatea alimentelor, va retrage imediat de pe piață produsele care nu sunt în conformitate cu cerințele siguranței alimentului, în limitele activității proprii, și va furniza informații în vederea asigurării trasabilității acestora, participând la acțiunile producătorilor, procesatorilor și/sau autorităților competente.

(3) Orice operator din industria alimentară va informa imediat autoritățile competente în cazul în care consideră sau are motive să considere ca un aliment pe care el l-a pus pe piață poate fi dăunător pentru sănătatea oamenilor. Operatorul trebuie să informeze autoritățile competente cu privire la măsurile luate în vederea prevenirii riscului pentru consumatorul final și nu va împiedica ori descuraja nici o persoană să coopereze cu autoritățile, conform legislației și practicilor juridice naționale, în cazurile în care această acțiune poate determina prevenirea, reducerea sau eliminarea unui risc provocat de un aliment.

(4) Operatorii din industria alimentară trebuie să colaboreze cu autoritățile competente în ceea ce privește acțiunile întreprinse pentru evitarea sau reducerea riscurilor determinate de alimentele pe care le furnizează.

Art. 20. (1) În cazul în care un operator din industria nutrețurilor consideră, sau are motive să creadă că nutrețurile pe care le-a importat, produs, procesat, fabricat sau distribuit nu sunt în conformitate cu cerințele privind siguranța nutrețurilor, va retrage nutrețul respectiv de pe piață și va informa autoritățile competente. În aceasta situație sau în situația prevăzută la art.15 lit.c) nutrețurile trebuie distruse, în afara cazului în care autoritățile competente decid altceva.

(2) Operatorul trebuie să informeze eficient și exact consumatorii cu privire la motivele retragerii de pe piață a nutrețului și, dacă este necesar, va colecta de la

aceștia produsele furnizate deja, atunci când alte măsuri nu sunt suficiente în vederea realizării unui nivel înalt al protecției.

(3) Orice operator din industria nutrețurilor care desfășoară activități de comerț cu amănuntul sau de distribuție care nu afectează ambalarea, etichetarea, siguranța sau integritatea nutrețurilor, va retrage de pe piață, în limitele activității proprii, produsele care nu sunt în conformitate cu cerințele de siguranță, și va furniza informații în vederea asigurării trasabilității, participând la acțiunile producătorilor, procesatorilor și/sau autorităților competente.

(4) Orice operator din industria nutrețurilor va informa imediat autoritățile competente în cazul în care consideră sau are motive să considere că nutrețurile puse pe piață nu satisfac cerințele de siguranță pentru nutrețuri. Operatorul trebuie să informeze autoritățile competente cu privire la măsurile luate în vederea prevenirii riscului și nu va împiedica ori descuraja nici o persoană să coopereze cu autoritățile, conform legislației și practicilor juridice naționale, în cazurile în care această acțiune poate determina prevenirea, reducerea sau eliminarea unui risc provocat de nutrețurile puse pe piață.

(5) Operatorii din industria nutrețurilor trebuie să colaboreze cu autoritățile competente în acțiunile întreprinse pentru evitarea sau reducerea riscurilor determinate de nutrețurile pe care le furnizează.

Art. 21. - Răspunderea privind siguranța alimentelor și nutrețurilor revine operatorilor din industria alimentară și din industria nutrețurilor.

Art. 22. - Agenția Română pentru Siguranța Alimentelor va elabora reglementări privind sistemul de alertă rapidă, gestiunea crizelor și situațiile de urgență.

Secțiunea a 6-a Dispoziții finale

Art. 23. - Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României.